
OBSAH

Úvodem	5
Cenná archívní svědectví (Josef Sajner)	9
Před založením nemocnice (1238 až 1786)	11
Nejdůležitější článek zaopatřovacího ústavu (1786 až 1856)	20
Samostatně, avšak s neblahým dědictvím (1856 až 1868)	35
Staré problémy i v nové budově (1868 až 1918)	49
Z první republiky do tragického období II. světové války (1918 až 1945)	77
Nemocnice v osvobozeném Brně (1945 až 1951)	89
Dovětek a vyznání	92
Město ve městě (Lubomír Selinger)	97
Ředitelství Fakultní nemocnice s poliklinikou	114
I. interní klinika	116
První koronární jednotka v Jihomoravském kraji	117
II. interní klinika	119
Mládí – cenná deviza pro příští desetiletí	120
III. interní klinika	122
Uznání z domova i ze zahraničí	123
IV. interní oddělení – endokrinologie	124
Těžiště v ambulantní činnosti	124
I. dětská klinika	126
Preventivní zaměření pediatrického oboru	127
Klinika nemocí z povolání	129
Přicházejí až na riziková pracoviště	129

Neurologická klinika	131
Náročná technika ve výzkumu i v diagnostice	132
Anesteziologicko-resuscitační klinika	134
Zasahují tam, kde dříve nebylo naděje	136
I. chirurgická klinika	137
Progresivní operační metody	138
II. chirurgická klinika	140
Brněnská škola cévní chirurgie	141
III. chirurgická klinika	144
Celostátní úrazové středisko	145
Kardiochirurgické a transplantační oddělení	146
Vysoce specializovaný program	148
Neurochirurgická klinika	151
Rozsáhlé operační spektrum	152
I. ortopedická klinika	154
Ve stálém kontaktu se světovým odborným děním	155
Klinika plastické chirurgie	157
Prioritní postavení na mezinárodním fóru	158
Urologická klinika	160
Zkušenosti do celé republiky	161
Otorhinolaryngologická klinika	164
Světové prvenství i pomoc rozvojovým zemím	165
Oční klinika	167
Vědecké poznatky v nejkratší době do praxe	168
Kožní klinika	170
Významná spolupráce se závody a výzkumnými ústavu	171
I. stomatologická klinika	173
Pozoruhodné výsledky vědeckovýzkumné činnosti	174
II. stomatologická klinika	176
Bohatý léčebně preventivní repertoár	178
Foniatrické oddělení	180
Zdroj pomoci i pro mistry pěvce	180
I. rehabilitační oddělení	182
Vzor pro mnohá odborná pracoviště	182
II. rehabilitační oddělení	185
Traumatologická specializace	185
Klinika tělovýchovného lékařství	187
Aktuální záměr: Spolupráce s dalšími klinikami	188
Protetické oddělení	190
Služby pro padesát tisíc nemocných ročně	190
Dorostové oddělení	192
Podněty ke zkvalitnění zdravotní péče	192
Sociálně zdravotní oddělení	194
Součást pracovního popisu: Kvalifikace letušky	194

Tkáňová stanice	196
Nevelké pracoviště s dalekosáhlou působností	196
Oddělení klinické biochemie	198
Se složitou výpočetní a laboratorní technikou	199
Oddělení klinické hematologie	201
K prohloubení diagnostiky a ke zdokonalení léčby	202
Mikrobiologické oddělení	203
Úspěch v evropském měřítku	203
Oddělení klinické imunologie	206
Prospěšná infiltrace	206
Patologicko-anatomické oddělení	208
Pro přesnou diagnostiku nádorových onemocnění	209
Oddělení soudního lékařství	211
Od skromných počátků ke špičkové úrovni	211
Radiodiagnostická klinika	213
Vysoký stupeň základních a specializovaných služeb	214
Radioterapeutické oddělení	216
Nemalý podíl na onkologickém programu	216
Lékárna č. 1 Krajského ústavu národního zdraví	218
Tisíce tun léčiv — československý patent — významné úspory	219
Závodní obvodní zdravotní středisko KÚNZ	222
I zdravotníci někdy onemocní	222
I. ženská klinika — II. ženská klinika	224
Zahraniční zájem o složitou problematiku	226
Ústavní hygienik	230
Noční zásah mimořádné důležitosti	230
Konziliární psychiatr	232
Složitá problematika téměř terénní práce	232
Hospodářsko technická služba	233
Místo různorodé činnosti nezdravotnického charakteru	233
Cesta k příštím perspektivám (Karel Volavý)	239
Postavíme novou nemocnici	241
Rozpor předpokladů a skutečností	254
Nový přístup k problémům staré nemocnice	257
Generely stavebního rozvoje	260
Staré a nové v harmonickém soužití	264
Pokus o reálnou prognózu	266
Náš odkaz dalším generacím	268
Přílohy — použitá literatura — studijní prameny	269
Cenná archívní svědectví	
Alois Pražák o Hansenovi	269

Literatura k číselným odkazům v textové části	270
Studijní prameny	271
Město ve městě	
Literatura a studijní prameny	273
Cesta k příštím perspektivám	
Literatura a studijní prameny	276
Ukázka z pasportizace Fakultní nemocnice	276
Souhrn (Leopold Pospíšil)	280
Резюме	300
Summary	322
Zusammenfassung	340
Résumé	361

DVĚ STOLETÍ VE SLUŽBÁCH ZDRAVÍ

(1786—1986)

Vydal Krajský ústav národního zdraví — Fakultní nemocnice s poliklinikou na Pekařské ulici v Brně u příležitosti 200. výročí založení ústavu.
Publikaci připravila redakční rada Jaromír Burnog, Milan Pavlica, Leopold Pospíšil, Josef Sajner, Lubomír Selinger (redakční a jazyková úprava), Karel Volavý.

Poradce korektury Zdeněk Koudelka, mladší.

Fotografie a reprodukce Miloš Budík, Jindřich Grepl, Jarmil Klecker, Zbyněk Morys, Rudolf Štursa (letecké snímky).

Výtvarný návrh přebalu, vazby a titulní strany Jarmil Klecker.

Výtiskl Tisk, knižní výroba, n. p., Brno, závod 5,
provoz 51, Brno, Starobrněnská 19/21 — 512592-86.

Povoleno KNV Brno 370013086/7. 3. 1986.

Neprodejná účelová publikace.